

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-sogédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejvári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer betegséggyógyító-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Revkonáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek a „Szabadtéri pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások-, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, koresmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 6.— Félévre . . . . . 3.—
Háromnegyed évre . . . . . 4.50 Evnégyre 1.50

Laptulajdonos és főszerkesztő:

HÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előzetesek ide intézendők.

A magyarhoni vendéglősök második országos kongresszusa.

Az ország minden részéből összesereglett szaktársak mult hó 28-án tartották kongresszusukat, melyen nagy szavatottságuknak adták tanujelét. Igazán mondhatjuk nagyon fontos és szükséges javaslatot terjesztettek elő az előadók. Az ülések tárgyalásai egyes tárgyak erős vitaköze alá felelt való eltekintésével, a legnagyobb higgadsággal és csendes nyoltyak le. A három napig tartó ülés sikerrel végződött, az előadók jól megfontolt és közérdekű ügyeit örömmel tették magukévá a kongresszusi tagok, kik részben a vidéki vendéglős ipartársulatok képviselői voltak. Az egész ülésekről a következőképen számolunk be:

Első nap.

— Szeptember 28. —

A kongresszus tagjait dr. Matlekovics Sándor üdvözölte, kiemelve a kongresszus tárgyainak széles köröbe kiható fontosságát és nevezetesen a főtárgyat, az italmérsi adót, mely a vendéglősök érdekeit oly mélyen érinti. A kongresszusi tagok mint szakemberek leginkább ismerik a maguk bajait, legtözetesebben tudják azokat kifejteni. Erre most alkalmunk nyílik és seregmük orvoslását előmozdithatják. Üdvös dolog továbbá, hogy a vendéglősök országos egyesületet is akarnak alakítani és szöle reméli, hogy ez sikerülni is fog. (Eljenzés.)

Ezután a kongresszus megalakult. Megválasztotta elnöknek Gündel Jánost, társelnököknek Wirth Ferencet (Budapest), Petz Károlyt (Budapest), Priváry Pált (Szeged), Pollak Lajost (Miskolc), Kuntz Mihályt (Sopron) Seress Mártont (Kassa), Schleifer Lajst (Észtergom), Kőrömczy Józsefet (Keszeméti), Bollinger Andrást (Pécs), Kepp Armit (Kömárom) és Heinemann Jánost (Szombathely); jegyzők lettek: új. Ács Károly, Poppel Miklós, dr. Szabó László, dr.

Flóris Endre, Boor József és dr. Lux Ubald.

Gündel János erre a következő beszéddel nyitotta meg a kongresszust:

Tisztelt kongresszus! Nemzetünk nagy ünnepet ül. Az általános öröm, mely Magyarországot átfutja a millenárius esztendőben. szeretet hazánk ezredik születésnapján minden körben nyilvánult. De mikor az ember a legnagyobb örömben uszik is, ha fájdalmi vannak, azokra is gondol. Nekünk fájdalmink, bajaink vannak, melyekre orvoslást keresni ma összegyűltünk.

Kilencz éve annak, hogy a magyar vendéglősök kongresszusra gyűltek egybe, hogy akkor a szabadság és egyenlőség korában a középkor utolsó, még fenálló oszlopa, a főri hűbérjogok utolsó maradványa, a regálejog ellen foglaljanak állást.

Akkori tárgyalásainknak nagy küzdelem után volt eredménye és ha nem is közvetlenül, de mégis hozzájárult, hogy a törvényhozás ezen jogokat nagy áldozatok árán megváltotta.

Örömrivalgással üdvözölték akkor a vendéglősök ezen napot, mikor a magas kormány a törvényhozás előtt oda nyilatkozott, hogy a regáletörvény megváltásáról szóló törvényjavaslatot be fogja terjeszteni.

Hancm a koresmárosok a pénzügyminiszter ur nélkül csináltak a számlát. A terhek nem könnyebbültek, hanem súlyosbodtak.

A kormány a törvényjavaslat kidolgozásánál arra ferkette a fősúlyt, hogyan lehet a regálejost nem kényszeríteti italait kizárólag tőle vásárolni, de az italmérsi törvénynek oly egyes intézkedési vannak, melyek tarthatlanok és melyeknek megváltoztatására a magas kormány lesz felkérendő.

Röviden mondvá, a regálejogosultság, a regálebérlek uralma megszűnt és helyébe lépett a pénzügyi biztos, a kinek ma ki vagyunk szolgáltva.

Igaz, hogy az italmérsi törvénynek jó oldala is van, főképen az italadó bérleje a vendéglöst nem kényszeríteti italait kizárólag tőle vásárolni, de az italmérsi törvénynek oly egyes intézkedési vannak, melyek tarthatlanok és melyeknek megváltoztatására a magas kormány lesz felkérendő.

Igaz, hogy azokra nézve a törvény egyes szakaszainak megváltoztatása szük-

geltetik, amit rövid ton nem lehet elérni, mivel ez csakis törvényhozás útján történhetik, de ha nekünk sikerül alapos indokolással belbizonyítani, hogy ezen sérelmek megváltoztatása által az egész intézmény kárt nem szenved, meg vagyok győződve, hogy a magas kormány ezen jogosult kérelmünket készségesen pártolni fogja.

Van azonban igen sok olyan sérelem is, mely nem a törvényen alapszik, hanem onnét származik, hogy egyes pénzügyi közegyek egy a törvényt, mint a miniszteri útastásokat és rendelkezéseket kellő figyelemmel nem tanulmányozzák és azokat rosszul hajtják végre, mások pedig hatáskörüket túllépik. Erre vonatkozólag csak egy példa legyen említve, vannak községek a hol a vendéglősöket évről-évre kényszerítik ujonnan italmérsi engedélyért folyamodni.

Mindezen sérelmek orvoslását, remélem, rövid ton el fogjuk érni, ha sikerül a magas kormányt ezen tényállásról felvilágosítani és meggyőzni.

Mielőtt a kongresszust megnyitottunk nyilvánítom, kedves kötelességemnek tartom azon tisztelt urakat, kik a magas kormány képviselőitében tárgyalásainkon kegyeskednek részt venni, szívem mélyből a kongresszus nevében a legmelegebben üdvözölni és hálás köszönetünket kifejezni szives megjelenésükért.

Üdvözlöm önöket is, szeretett kartársaim és fogadják köszönetem nagyszámú megjelenésükért, különösen vidéki kartársaink, kik nem sajnálták a messze utat, hogy a kongresszuson résztvegyenek. Köszönetem nyilvánítom végre, a szombathelyi ipartársulatnak is, mely a kongresszus egybehívását indítványozta.

Midőn ezek után a kongresszust megnyitottunk nyilvánítom, felkérem önöket a napirend tárgyalásába bocsátkozni, nyugodt és hideg vérell az egyes tárgyakhoz hozzászólni és végre az ügyrendet szigoruan betartani.

Az ur Isten áldása kísérje tárgyalásainkat és adja, hogy kongresszusunkat siker koronázza. (Eljenzés.)

Kovács Gyula osztálytanácsos a pénzügyminiszternek nevében üdvözli a kongresszus tagjait. Számos kongresszus folyt már le — ugymond — de kevés érdekelte

a közönséget oly közelről és érezhetően, mint épen a vendégülösök kongresszusa, mert a vendégülösök és a közönség közt szerfölött sűrű az érintkezés. Ezért a kormány is a legnagyobb figyelemmel fogja kísérni e tárgyalásokat és ha ezek során oly óhajok nyilvánulnak, hogy a kormány azokat érvényre emelheti, a legnagyobb készséggel fogja megtenni. Azok a sérelmek, melyeket az elnök említett, nem léteznek mindenütt, de ha léteznek, ám tárja fel azokat a kongresszus és a kormány megteszi a bajok orvoslására azt, a mi tőle telik. (Eljenzés.)

Poppel Miklós az ügyrendet felolvastván, az indítványokra került a sor.

Szabó László szombathelyi ügyvéd volt az első előadó. Köszönetet mond a budapesti vendégülös ipartársulatnak a kongresszus rendezéséért, de ezen társulat nézetével szemben megjegyzi, hogy itt nem helyi, de országos bajról van szó, arról, hogy a kereskedők és szatócsok benyulnak a vendégülös-ivar körébe: nemcsak zárt palackokban, hanem kiesiben is mérik a bort és a sört, sőt valóságos éttermeket rendeznek meg; hogy a kismértékben való elárúsításra az engedélyeket korlátlan számban adják meg a vendégülös-ivar nagy kárára, holott a törvény értelmében azok számát a fogyasztási, közlekedési, forgalmi és gazdasági viszonyokhoz mérten meg kellene állapítani. A szatócsok országsszerte valóságos kimeréseket nyitnak és a fogyasztó közönséget mindinkább elvonják a vendégülöstől, a nélkül, hogy a pénzügyi közegek alkalmaznak a törvényt.

Ehez képest szóló a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki az országos magyar vendégülös-kongresszus, hogy I. az állami italmérési jövedelekről szóló 1888. évi XXXV. t.-cz. azon rendelkezései, amelyek szerint kis mértékben való bor és sör elárúsításra nem-vendégülösök, iparosok, kereskedők, és szatócsok is nyerhetnek engedélyt és ezen engedélyek száma nem korlátozható — a vendégülös-ivar érdekeit veszélyeztetik, a jövedéki ellenőrzés hiánya folytán kimeréssé fajuló kis mértékben való bor és sör elárúsítások pedig a vendégülösök megélhetését lehetetlenné tennék;

2. ezen I. pontban foglalt sérelmek orvoslása céljából kéresek fel kellő formában a magas kormány és különösen a nagym. pénzügyminiszterium arra, mikép e sérelmek s panaszok megvizsgálása és tanulmányozása után odahatni kegyeskedjék, miszerint az 1888. évi XXXV. t.-cz. és különösen a 8. §-a olyképen módosítsassék, hogy a) a bor és sör kis mértékben elárúsítására vonatkozó engedélyek csak vendégülös iparosoknak adassanak meg és b) ennek mellőzésén is ezen engedélyek korlátozott minimális mérvben adassanak ki.

3. Mindezek megtörténtéig pedig kéresek meg ugyancsak a magas pénzügyi kormány arra, hogy a pénzügyigazgatóságokat a kismértékben elárúsítások szigorú jövedéki ellenőrzésére utasítani kegyeskedjék.

Az indítványhoz számosan szóltak hozzá, **Bóza József**: (Pécs). Saját meggyőződése szerint a szatócsok míg egy hektoliter bort bejelentenek, addig eladnak 5 hektolitert s így minket vendégülösöket, valamint a magas kinstárt megkorsósítják.

Klein Lajos: (Diós-Győr.) Megjegyzi, hogy a szatócsoknak és fűszereseknek

rége óta szabad volt külföldi borokat eladni, de hazai bort nem volt szabad. Annak az óhajának ad kifejezést, hogy legyen ez így ezután is.

Weisz Máttyás: (Miskolc.) Kifejti, hogy annyira elharapódzottak a szatócsok Miskolcon, hogy alig van száz forint értékű árucikkük, de rengeteg pálinkát adnak el, sőt olyan hallatlan konkurencziát képeznek, hogy italaikat kocsin házhoz szállítják s az utczán mérik ki a kocsiról.

Elnök kijelenti, hogy miután a tárgyhöz több hozzászóló nem jelentkezett hanem az előadó ur óhaját meg az ügyhez szólan.

Kovács Gyula osztálytanácsos megjegyzi, hogy a kismértékben való árusítás megszüntetését a kormány nem helyezheti kilátásba.

A kongresszus ezután a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

Következett a napirend második tárgya, melyet **Gundel János** adott elő: az italmérési jövedékre vonatkozó 1888. XXXV. t.-cz. 4. és 7. §-ának intézkedéseiről van szó, mely a kimerési engedélyek kiadásánál követendő eljárást szabályozza.

Ezen két szakasz szerint a vendégülös az engedélyért csak akkor folyamodhatik, ha van üzleti helyisége, de a kimerést csak akkor kezdelheti meg, ha az italmérési engedélyt megkapta; és az előadó kimutatja, hogy az engedély megtagadása esetén az iparos mily tetemesen károsodik, amennyiben a helyiséget meg kell fizetnie, noha az üzlet folytatásától eltöltik.

Szóló kiterjeszkedik az italmérési törvény 5. §-ára, mely szerint kimerésre csak teljesen megbízható egyének kaphatnak engedélyt; szóló azt óhaját, hogy kimerésre vagy kis mértékben való italmérítésre csak olyan kapjon engedélyt, a ki megfelelő vagyonnal rendelkezik és kellő szakképzettséggel bír; akkor nem fog előfordulni, a mi most történik a fővárosban, hogy t. i. évenként 100—150 koresmáros és vendégülös megy tönkre.

A következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a kongresszus határozatilag, hogy a pénzügyminiszter ur ó cczellen-cziájához azon alázatos kérelemmel fordul, miszerint a nevezett két szakaszt t. i. a törvény 5. és 6-ik szakaszt rendezeti uton oly értelemben magyarítani kegyeskedjék, hogy italmérési engedély csak oly egyéneknek adható, kik minden irányban teljesen megbízhatók, t. i. kik kellő vagyonnal és szakképzettséggel bírnak. Az engedélykiadása előtt szakképzett bizalmi férfiak véleménye volna meghallgatandó.

Az üzleti helyiség fekvésére nézve oda volna utasítandó az illető kapitányság, hogy minden esetben három nap alatt tegyen jelentést a pénzügyi igazgatóságnak arról, hogy a helyiség megfelel-e a törvényben előírt igényeknek, vagy sem s egyuttal a pénzügyigazgatóság is záros határidő alatti intézkedéstételre lenne utasítandó.

Szóló a következőképp végzi beszédét: Csak ott lehet jólét és boldogság, a hol a mi iparunk virágzik és fejlődik. Az első benyomás, melyet az idegen egy országról, egy városról kap, ez a vendégülös, a szálloda. A mily fokozatosan azokat találja, azután bírálja meg az illető ország vagy városnak műveltségi fokozatát.

A határozati javaslatot vita nélkül elfogadták.

Ezután **Boór József**, a komáromi

ipartestület ügyésze hosszabb indokolás után a következő határozati javaslatot terjesztett elő:

Mondja ki az országos vendégülös-kongresszus meggyőződéséeként, hogy az italmérési engedély az ételek kiszolgáltatási és vendégek befogadására szállodatartási jogot is magában foglalván, értele egyenes s mindenkorra az illeték az üzlet minőségese terjedelméhez mért összegben az illetékes kerületi pénzügyigazgatóság által kiszabandó illeték kivétöl és felszámolási bizottságok e részben megszüntetetté. Az engedélyt királyi és más nagyobb városokban a városi tanács, a megyékben a főszolgabíró az arra hivatott kizárólag italméréssel foglalkozóknak, a hol vendégülös ipartársulat van, annak meghallgatása után állítja ki és arról a kir. pénzügyigazgatóságot illetéki-kiszabása végett értesíti. Magával az italmérési engedéllyel élhessen — annak tulajdonosa bárhol bármikor egész hallalág — esetleg az engedélynek alapos okokból leendő megvonásáig. Az engedélytulajdonos özevge vagy más örököse vagy akarki mint igazolt utódja egyszerű bejelentés alapján az illetékes városi tanács vagy főszolgabírói hivatal által az engedély élvzetében megahagyandó.

A kongresszus ezt a határozati javaslatot is elfogadta és ezzel a mai ülés napirendje ki volt merítve.

A diszebéd.

Az ülés végeztével d. n. 3 órakor az ünnepélyek csarnokában bankettet gyűltek össze a kongresszus tagjai, a „Menn” melyet **Kommer Ferenc** szaktársai számára izlésesen állított össze jó is volt.

A Magyar Vendégülösök Országos Kongresszusának

DISZEBÉDJE

1896. szeptember hó 28-án.

MENU

Potage crème de volaille
Esturgeon et Strelat Sauce vert
Filet de boeuf à la Colbert
Legumes macedonne
—Aspic de foie gras
Dindonneaux et Poulards rôties
Salade
Glace
Fruits
Fromage
Café noir

A sört a Dreher serfözde, a borokat a budapesti karsársak és a pezsgőt a következő cégek ajánlották fel:

Braun testv. „Domino”
François „Monopole”
Hölle „Prinz of Wales”
Hubert „Gentry Club”
Lenard & Laban „Admiral”
Lütke „Sport”
Willihald „Preda”
Prückler „Elite sec”
Torley „Talisman”
Heidsieck & Co. „Monopole” & „Monopole sec”
Göczy Rezső „Montebello”

Kommer F.

A borok a fővárosi vendégülösök vendégszeretéből ingyen kerültek az asztalokra, míg a pezsgőt az összes pezsgőgyárosok szolgáltatták a legjavából. A lako-

mán mindvégig a legkedélyesebb hangulat és jövedv uralkodott. A harmadik fogásnál *Gundel* János mondta az első felkötöttöt a királyra. A jelenlevők ezt állva hallgatták végig. — *Walter* Károly a budapesti vendéglősök pénzért szakiskolájának derek igazgatója fenkelt szellemű beszédében a magyar ipar előmozdítását szíven viselő kormányunkat éltette, mely beszédet a jelenlevők zajosn megjellegtek.

Fürster Konrád Matkovits Sándort és *Schmidt* Károly kiállítási igazgatót, valamint az igazgatóság többi tagjait éltette, mire *Schmidt* igazgató válaszolt, éltetvén a vendéglősöket. Dr. *Flóris* Endre (Pécs) a vendéglősök ipartársulatát és *Gundel* Jánost éltette.

Boór József ügyvéd (Komárom) lelkes beszédében a sajtóról emlékezett meg, s éltette annak minden szellemi munkáit, melyre, lapunk munkatársa *Kulesár* Béla válaszolt, megköszönvén a vendéglősöknek a magyar szakirodalom iránt tanúsított hazafias pártolását s kijelenté, hogy a magyar sajtó ha a közügyeknek szolgálatot tehetett, azt mindig hazafini kötelességből tette; *Silly* J. (Pécs). A kongresszust egy szindarhoz hasonlítva kijelenti, hogy amint előadók nélkül a legjobb színművet sem lehet előadni, úgy a mai 3 előadó nélkül a kongresszust sem lehetett volna megtartani. Élteti az előadókat, ezek közt *Boór* Józsefet, mint tipikus magyart.

Seres Márton (Kassa) *Gundel* Jánosra szép beszédben emelt poharat.

Bornyász J. (Debreczen) a kongresszus által elfogadott eszmék megvalósulására őríti poharát.

Goldner Károly (Püspök-Ladány) lelkes felkötöttjében elmondja, hogy háromszor iszik a magyar, azért hát először *Gundel* enökért őríti poharát, másodsor a sajtó ittleve megbizottjairt, a kik mindenkor buzdították a vendéglősöket, harmadszor pedig élteti *Kommer* Ferenc vendéglőst ki e lukullusi lakomat oly sikeresen felszolgáltatta.

Schleiffer Lajos (Esztergom.) Árpád apánk országát szerző nagy alkotásairól emlékezik meg. Kifejti, hogy az ősök hazafias munkája áldást hozott a magyarra! A mi munkánk — ugymond — mely a béke napjaiban zajlatanul és szerényen folyik le s midőn e gastronomia terén elért haladásunkat az egész világ szemlélheti, legyen ez a munka szintén áldást hozó a magyar nemzetre. A további kitartó küzdelemre őríti poharát.

Földváry István (Lipik) mint slaviai, illetve horvátországi vendéglős szíve teljes magyar érzelmével üdvözli a kongresszus tagjait idegen nyelvű polgárok között él és még is kötelességének tartotta a kongresszuson személyesen részt venni. Az eszmék diadalára őríti poharát.

Bokros Károly (Esztergom) lelkes felkötöttjében a hazafias érzelmi magyar szakképzett vendéglősökre őríti poharát. hangsúlyozván, hogy „ne csak a gomlyukban legyünk magyarok, hanem azon belül is,“ tudnillik a szívbén. *Bokros* beszédét viharos éljenzés és taps követte. Ezután felolvastott *Kneffel* Ede kunfélegyházi szállodás szaktársunk üdvözlő stürgönye, melyet örömmel vettek a jelenlevők

2-ik nap.

— Szeptember 29. —

A folytatottagos ülés, melyen szak-társaink teljes számban vettek részt szintén délelőtt 9 órakor kezdődött.

A tanácskozásokban *Kovács* Gyula pénzügyminiszteri osztálytanácsos is részt vett. A kongresszust *Gundel* János elnök nyitotta meg s bejelentette, hogy tiz szatmári vendéglőstől levelet kapott, amelyben íróik abbéli serelemeket sorolják fel, hogy náluk a város maga bírván bérben az italmérési jogot, ez arra törekszik, hogy minél nagyobb számban szaporítsa a koresmások számát. Ennek következtében a legrégebb koresmások egymásután koldusbotot jutnak. Mindezeknél fogva intézkedést kérnek az ügyben a kongresszus részéről.

A kérelmet a kongresszus tudomásul vette.

Ezután áttértek a napirendre.

Kuncz János volt az első előadó, a ki a kimerésiek számának az egész országra vonatkozó végleges megállapítását hozta szóba és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Az országos magyar vendéglős-kongresszus intézzen kérelmet a pénzügyminiszterhez az iránt, hogy a kimerésiek engedélyek további szaporítását teljesen szüntesse meg, illetőleg ezek száma a tényleg fennálló szükséghez képest állapítsák meg, mondassék ki rendeltileg, hogy minden községen vagy városban annyi koresma engedélyeztessék, a hány-szor 500 lakosa van.

Kovács Gyula osztálytanácsos megjegyzi, hogy a kérés úgy nem helyes, a mint azt az előadó feltette. A miniszter már 4 év előtt kiadott egy rendeletet, a melyben a koresmák számát megállapította. A kérvényben e szerint csupán az volna kérhető, hogy a miniszter az általa megállapított számon ne menjen túl.

A kongresszus az indítványt ez értelemben fogadta el.

Ezután *Priváry* Pál foglalta el az előadói székot és terjesztette be a következő javaslatot a szegedi szállodások, vendéglősök, kávéosk és koresmások ipartársulata nevében:

Mondja ki az országos vendéglős-kongresszus, hogy az italmérők érdekében legigazságosabb, jogosabb és méltányosabb az italmérési illetékeknek a fogyasztási adóhivatal kezelésége által minden esetről-csere az italmérési adóval egyszerűen való beszédése és pedig a kimerés alá került mennyiség után.

Az italmérési illetékek mérve, az államkincstár érdekére való tekintettel, hektoliterenkint úgy állapítsák meg, hogy azon végösszeg, melyet a kincstár italmérési illeték ezimén kíván beszédeni, az a fogyasztás, illetve kimerés arányához egyenletesen osztassék fel.

Egyben indítványozzuk, hogy az italmérőkkel való házalás kormányhatósági intézkedés által szabályoztassék, mert már, különösen a szeszis italmérőkkel való házalás üzérkedés, annyira el van harapódva, hogy a jogosítvánnyal bíró kismértékbeni elárúsítók kárára ezen cselekmény szembezőköleg üzetik, s mivel az 1888. évi XXXV. t.-cz. hatodik fejezete a „bün-

tendő határozatok“ §§-aiban ily természetű büntetendő cselekményről érintés téve nincs, úgy a m. kir. pénzügyminiszteriumnak magas figyelmé ennek pótlására felkérendő volna.

Egyáltalában mondja ki az országos vendéglős-kongresszus, miszerint az 1888. évi XXXV. törvényoziknek az állami italmérési jövedékről szóló sérelmes pontozatait revizió tárgyává tenni kívánja.

Hosszú és érdekes vita indult meg az indítvány felett, melyhez *Klein* Lajos (Diósgyőr) is hozzá szólt. Míg végül azt határozta el, hogy *fel fogják kérni a kormányt a törvénynek olyatán megváltoztatására, hogy az illeték ezental a vidéki városokban is, épen úgy mint a fővárosban, öt fokozatban állapíttassék meg s hogy az illetéktételek mérséklenszenek. Együtt örömmel vették tudomásul dr. *Kovács* pénzügyminiszteri osztálytanácsos azon kijelentését, hogy a kormány az illetéktételek leszállításával már foglalkozik:*

Dr. *Flóris* Endre pécsi ügyvéd a mi-borgyártás káros voltát fejtegeti alaposan, úgy nemzetgazdasági mint morális szempontból, s végül a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

1. Hasson oda a magas kormány, hogy az 1893. évi 23. t.-cz.-hez hasonló törvény hozassék és hajtassék végre Ausztriában.

2. A mi-borgyártás körül felmerült kihágások feletti bíráskodás tétessék át a kir. bírósághoz.

3. Az ellenőrzés bizassék a kir. pénzügyigazgatósági közegekre.

4. Biztosítassék a feljelentőnek a titoktartás és jutalék a bíróságtól.

5. A piaczék évente felátározandók és időközönként megvizsgáltdók.

6. Szigoruan ellenőriztessék, hogy a termelő csakis saját termésű borát hozhassa forgalomba termelői minőségében.

7. A borforgalmazási adó leszállítandó.

Rendkívül izgatott és hosszú vita támadt a határozati javaslat felett, minthogy a kongresszisták egy része a maga egészében határozattá akarta emelni a javaslatot, míg a másik része csak egyes pontjait fogadta el. A nagyobb rész különösen a 3. és 5-ik pont elfogadása ellen tiltakozott teljes erővel, s valóságos viharos lehurrogatással válaszoltak az egyik szónok ama kijelentésére, hogy az ő piaczék bármikor megvizsgálhatják, s csak azok félnek a vizsgálattól, akik ludasok. Végre is nagynehezen abban állapodtak meg, hogy a javaslat 1., 2., 6. pontjait elfogadják, míg a többi pontot, mint-hogy az előadó megunva a sok hercehurczát, azokat visszavonta, elvetették. A hamis borgyártás feltétlen ellenzői azonban nem nyugodtak meg e határozatban, s magukévá tették a határozati javaslatot egész terjedelmében, s így az elnök kénytelen volt újra szavazás alá bocsátani a kérdést, mikor is a kongresszus többsége aztán véglegesen megerősítette, előbbi határozatát, mire az elnök az ülést tiz perczre felfüggesztette. Szünet után.

Koch József volt az első előadó, aki röviden, de velősen a koresmárisipar képesítéshez való kötése mellett érvel s következő határozati javaslatot nyújt be:

Mondja ki az országos magyar vendég-lős-kongresszus, hogy a szállodás-, vendég-lős- és koresmáros-ipar, mely az 1884. évi XVII. t.-cz. 10., illetőleg 13. szakasza szerint az engedélyhez kötött iparágak közé tartozik, egyttal a képesítéshez is kötések.

A határozati javaslatot **Glück** Frigyes hozzászólása után egyhangulag elfogadták. **Schalkház** Lipót kassai vendég-lős a tanoncok (borfiúk) egészségi ügyének rendezéséről, a tanonczképzésről és a tanoncziskolák szervezéséről tartott teljesen szakavatott, de kissé hosszú felolvasást. Határozati javaslata így hangzik:

Mondja ki a magyar vendég-lősök országos kongresszusa, hogy azok az állapotok és viszonyok, melyek *borfiúink kiképzése tekintetében nálunk ezideig fennállottak, nemesak, hogy tühnetlenek, de egyttal ránk nézve a legnagyobb mértékben megszegyenitök is* és hogy egész erőnkkel és tudásunkkal oda fogunk hatni, hogy ezek teljesen és gyökeresen megváltoztassanak. Ennélfogva szükségesnek tartja a képesítéshez kötött ipartörvénynek kiterjesztését a vendég-lői iparágra is. Ezenkívül, még az esetben is, ha e közhajb be nem teljesülne, indítatva éri magát, mint különálló szaktestület a következő határozathozatal elfogadására:

1. Tanulónk testi kiképezésére vonatkozólag elhatározandó, hogy azok *13-ik évkorukon alul semmi szín alatt sem vehetők fel.* Az első felvételnél orvosiilag a legszigorubbban megvizsgálandók, ha vajjon iparágunk gyakorlására *elég erős és egészséges szervezettel bírnak-e?* A vizsgálatról külön bizonyítvány állítandó ki, ami még külön a munkakönyvbe is bejegyzendő.

2. A szellemi kiképzésre vonatkozólag a felveendő flutol meg kell követelni, hogy legalább a négy elemi iskolát végzett legyen, vagy ennek megfelelő képzettséget igazoljon.

3. A tanidő tartama legalább három évre terjedjen és a tanonczfogadó vendég-lős kötelezések és iparhatóság előtt a tanuló szüleiivel rendes tanszerződést kötni.

4. Hozzássék be az általános iskolakönyvszer a tanidő tartamára. Ahol a szakiskola nincs, ott a fiuk a tanoncziskolába küldendők.

5. A szakiskolák szaporítása a vidéken borfiúink szakszerű kiképezésére, igen nagy fontossággal bírva, ily iskolák létesítését a kongresszus föltétlenül szükségesnek és kívánatosnak tartja.

6. Bizássék még a kongresszus nevében a budapesti szállodások, vendég-lősök és koresmárosok ipartársulata az ezen határozatok érvényesítéséértdekezésben szükségessé vált további intézkedések megtételével.

Az elnök azt proponálja, hogy az ügyet, melyet nagy fontosságánál fogva a kon-

gresszuson reptében letárgyalni nem lehet, adják át további tanulmányi czéljából **Glück** Frigyes szállodásnak. **Glück** Frigyes a megfizetelő megbízást örömmel elfogadja és azt az indítványt teszi, hogy az ügyet bízzák egy felügyelőbizottságra, amely állana az államilag segélyezett tanoncziskola felügyelő-bizottságából, valamint a kongresszuson képviselt ipartársulatok egy egy megválasztott kiküldetéséből. Ezt az indítványt nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadták, amivel a mai ülés véget is ért.

Ezek után az elnök köszönetét szavazott dr. Kovácsnak, a pénzügyminiszterium kiküldöttének az élénk figyelmért, a mely-lyel a tanácskozásokat követte.

* * *

Az ülés berekesztése után a kongresszus tagjai **Lippert** Lajos kiállítási vendég-lőjében jöttek össze ebédelni, hol **Lippert** Lajos jeles szakértésű kitűnő konyhájáról volt alkalomunk meggyőződhetni. Elnök az ebéd folyamán lelkes szavakban üdvözölte a jelenvolutakat s felkérte őket, hogy a kongresszus megőrkítése czéljából készítenendő csoport-fényképek felvételéig ne távozzanak. Ennek megtörténte után a tagok részint a kiállítás megtekintésére, részint Budafokra **Törley** pezgőgyárának megszemlélésére indultak. **Törley** József szokott, magyaros vendég-szeretettel halmozta el vendégeit, kiknek nevében **Schleiffer** Lajos esztergomi szakértésűnk mondott a házi gazdának köszönetet. Este a m. kir. opera díszelőadására gyűltek össze, az előadás után pedig **Petőnovics** József Andrassy-uti nagyvendéglőjében álltek vacsorához. Zajos éljenzéssel fogadták **Gundel** János elnök és kedves neje ő nagysága, valamint családtagjaiknak megérkezését; ezen nem várt kitüntetéssel sietett is az elnök a vacsora közben megköszönni. **Pollák** Lajos, a miskolczi vendég-lősök ipartársulatának tevékeny elnöke gyönyörű beszédében üdvözölte a jelenvolutákat és a távollevő ama szakértésűkre — kik most is fáradoznak, mikor mi jó hangulat közepette együtt vagyunk — emeli poharát. Dr. **Szabó** László (Szombathely) a budapesti ipartársulatot éltette. Ezután a Hymnust állva énekelték el a jelenvoluták. **Bözsza** József (Pécs) **Gundel** Jánosné urasszony ő nagyságára és a jelen voluták számos szép hölgyekre írtetett poharát, melyet a jelenvoluták zajosn megéljenzeték.

Sillay József a vendég-lős ipar fontosságát méltatva, **Gundel** Jánost mint fővezért és **Kommer** Ferenczet, mint legbuzgóbb had-segédjét üdvözli. Erre **Kommer** Ferencz meglelt szavakban válaszol s örömeinek ad kifejezést, hogy az ország minden részéből idereslegelt vidéki szakértésűnk üdvözölheti. **Seres** Márton (Kassa) hosszabb beszédében üdvözölte a fővárosi vendég-lősöket s a szombathelyi szakértésűket, kik az eszmének megpendítői voltak. **Priváry** Pál (Szeged) legnagyobb örömeinek ad kifejezést, hogy a két napi tanácskozás oly higgadtan folyt le, a mit csakis munkában soha el nem fárado és nem eszűggedő elnöki tapintatnak tulajdonít. Edes emlékekkel távozik a kongresszusról. **Goldner** Károly (Püspök-Ladány) a magyar konyha és szakácsművészet nagyszerűségét és világhírűségét méltatja, azokra emeli poharát, kiknek részük volt a magyar konyha elért vívmányaiában. **Schleiffer** Lajos (Esztergom) az astronomia és a gastronomia összehasonlításával sikerült felköszöntőt mondott, melyet remekül alkalmazott a jelen nem levő **Stadler** Károly és **Glück** Frigyes urakra, értük írta poharát. Zajos éljenzés

követte e szép felköszöntőt. Sikerült felköszöntőket mondtak még: **Könyves** Sámuel (Nagy-Lak), **Floegel** Antal (Eperjes), **Nogel** Sándor (Piszke), **Kronschabel** Rudolf (Törökbece), **Hiittaler** Ede (Szt.-Gottárd), **Marossi** Izidor (Eger), **Csitkovits** Pál (Sopron), **Dollinger** András (Pécs), **Berta** József (Eger), **Fekete** József (Dévaványa), **Gábor** György, **Köhler** György és **Vargu** Sándor (Szombathely) stb. Ezután **Bokros** Károly sokoldalulag képzett szakértésűnk engedve a jelenvoluták közkívánatának, művészi tudással hegedült néhány szebbnél szebb magyar nótát. E kedélyes esteli után a jelenvoluták a legjobb hangulatban hagyták el **Petőnovics** József vendég-lőjét.

3-ik nap.

— September 30 —

A záró ülés lefolyásáról következő tudósítással szól:

Gundel János megnyitó szavai után **Goldner** Károly (Püspök-Ladány) a vasuti vendég-lősök rossz kezeléséről értekezett. Indítványja az, hogy az országos kongresszus által kiküldött bizottság hasson oda a kereskedelmiügyi miniszteriumnál, hogy a vasuti vendég-lős pályázati hirdetésben az igazgatóság ne válasszathasson a pályázók közül szabadon, tekintet nélkül az ajánlott bérösszeget, de tüzze ki azt is feltétlenül, hogy csakis szakavatott, igazolt bizonyítványokkal ellátott vendég-lősöknek adja bérbe.

A javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta.

Bokros Károly (Esztergom) volt az utolsó előadó. Egy létesítendő országos vendég-lős-szövetség és nyugdíjintézet eszméjét vetette fel. Határozati javaslata ez: Mondja ki a vendég-lős-kongresszus, hogy elodázhatalatlan szükségét látja egy országos vendég-lős-szövetség és ebből kifolyólag nyugdíj-intézmény létebe léptetését; kebelől egy bizottságot válassz, mely az előmunkákat teljesíti és időről időre a budapesti anyaeget elnökségének tüzetes jelentést tesz eljársásáról. Az előforduló előmunkálati kiadásokat a már létező vendég-lős-egyletektől kölcsönzött pénzzel fedez, mit, ha az intézmény létebe lép, minden egyes egylet pénztárának visszatérít.

(Az előadás értékéből nem vesztett volna semmit, sőt az előadó köztiszteltében álló egyediségének értéke csak fokozódott volna, ha előadásában megemlékezik azon férfúrról, a kit a vendég-lős-szövetség ajánlunk nevezhetünk és a ki már 10 év előtt munkálataival a szövetség körül elévülhetetlen érdemeket szerzett magának. Igaz **Stadler** Károly szerénykedő bántotta volna, de a szövetség igaz és őszintlen baráitai a valódi érdem elismerése, a jövő munkára csak sarkallotta volna. **Szerk**).

Dr. **Szabó** László indítványozza, hogy a szakiskola létesítése, valamint az országos vendég-lős szövetség elnökéül egyhangulag megválasztott **Glück** Frigyesnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazzassék. Indítványja egyhangulag lelkes éljenzéssel elfogadtatott.

(Sajnálunk és csakis a teletséges fiatal ügyész vidéki voltának — a ki mint ilyen, a fővárosi ipartársulat viszonyaival talán csak kevésbé ismeretes — tudjuk be, hogy a midőn megemlékezett köszönet szavazó indítványában az egyik érdemes férfúrról, ugyanakkor egy árva szóval sem méltatta a másik érdemeit. Ezt azonban jóvá tehetné volna a határozat kimondása alkalmával az elnök, a mit hogy nem tett, a kongresszus berekesztése után, a teremből való távozáskor hal-

lott megjegyzésekből következtetve a jelenlevők nagy többsége rossz néven is vvit, Szerk).

Bóza József azt ajánlja, hogy minden megye központjában *ipartestület* létesíttessék.

Szabó László dr. jónak látua, ha a fővárosi és vidéki ipartestületek között állandó összeköttetés állana fenn: erre nézve ajánlja, hogy minden évben egy-egy vidéki nagyobb városban vendéglős-gyűlés tartatnék, mintegy a mai kongresszus folytatásakép. Ő a vendéglősöket *Szobathelyre hívja meg a jövő esztendőre.*

A kongresszus ugy az előadó, mint **Szabó** dr. indítványát elfogadta.

A végrehajtó bizottság megválasztását is erős vita előzte meg, melyben az elnök, **Glück** Frigyes, **Acs** Károly, **Bokros** stb. vettek részt. Végül beválasztották a bizottságba a 11 vidéki társelnököt, 6 viléki előadót és ugyananyi fővárosi tagot, kiket a budapesti ipartársulat választmánya fog kijelölni.

A végrehajtó bizottság tagjai létszámának megállapításánál élénk vita fejlődött ki. Ugyanis **Walter** Károly budapesti vendéglős indítványozza, hogy az intéző bizottság 100, esetleg 60 tagból állíttassék össze és pedig úgy, hogy minden megye képviselve legyen legalább egy kiküldöttel. Ezen indítvány elfogadását **Glück** Frigyes ur ajánlotta azon hozzáadással, hogy a 100 tagu szervező-bizottság a maga kobeleből szűkebb körű végrehajtó bizottságot válasszon. Ezt azonban el nem fogadták s az elnök indítványára kimondták, hogy 17 vidéki és 17 fővárosi tagokból állíttassék össze a bizottság.

Ezután az elnök a szokásos köszöneteket tolmácsolta **Schmidt** igazgatónak, dr. **Kovács** osztálytanácsosnak és mindazoknak, a kik a kongresszust működésében támogatták.

Dr. **Boor** komáromi főgyvéd **Gundel** elnök érdemeit jegyzőkönyvileg javasolja megörökíteni mit a kongresszus lelkes éljenzessel fogadott el. Végre 12 órakor az elnök a vendéglősök országos kongresszusát befejezettnek jelenté ki.

A kongresszus tagjai a kiállításon ebédelték, fél 3 órakor pedig a magyar államvasutak külön vonatán a kőbányai sörfőzdek telepének megtekintésére indultak.

Kirándulás a kőbányai sörfőző gyártelepekre.

Az ebéd elköltése után d. u. 3 órakor katonazenekar kísérete mellett testületileg vonultak ki a kongresszus tagjai a városligeti vasuti állomásra, a hol külön-vonat várt az érkezőkre. A kőbányai sörfőzödek szavakkal ki nem mondható és tollal le nem írható végtelen igazi vendégszeretettel és előzékenységgel fogadták az érkezőket. Itt a vendéglősök négy részre oszlottak fel, csoportokban vonultak, ki-ki hova óhajtott. Így **Dreher** Antal sörgyára, az „Első magyar részvénytárs-sörfőzöde”, a „Polgári sörfőzöde”, és a „Király-sörfőzöde” vendégei külön-külön a gyárak megtekintésére vonultak. A gyárak megtekintése után minden sörgyár saját vendégeit nagyszerű oszónával lepte meg. Nincs annyi helyünk, hogy a számtalan felkösztöntöket, melyek elhangzottak a négy sörgyár feldisített termeiben, ide iktathassuk, csupán röviden említjük meg, hogy örökké emlékezetes marad ez a kirándulás. Az első magyar részvény-sörfőzödeknek vendégeit **Pucher** J. igazgatósági tag üdvö-

zölte, mire dr. **Szabó** László és **Seres** Márton válaszoltak. Dr. **Szabó** éltetvén az igazgatóságot, **Seres** a tisztviselői kart, kiknek előzékenysége és éber figyelme mintául szolgálhat a vendégfogadáshoz. A tisztviselői kar nevében **Kleckner** Ferencz, a sörfőzöde képviselője köszöntö meg **Seres** jókívánatait s éltette a jelenlevő vendégeket. **Pucher** igazgatósági tag **Gundelt** és a hölgyeket élteti. **Gundel** János **Natter** Ferencz igazgatósági elnökségére, valamint a sörgyár virágzására üríti poharát. Viharos tetszést szült **Schleiffer** Lajos felkösztöntője, melyet a sörgyár két kiváló és fontos üsztviseelőjére, **Rajhás** Lajos és **Dózsé** Döme urakra mondott. **Kertész** József humoros felkösztöntője élénk derültséget keltett, hangsúlyozván, hogy a mint a czigánylakodalomban a vologény ha mulatni akar, azt kell mondania: „Eln egész éven át muzsikálok, most muzsikáljatok ti!” Így van a vendéglős is, kinek meg a vasárnapi szünetnap sem pihenő, mert ilyenkor megy a nagy közönség a vendéglőkbe pihenni és nyugodni. Midőn a vendéglős-vendégek vendégfogadját, a Részv. sörfőzögyárt élteti, egyuttal a vidékiekre üríti poharát. **Eble** Lajos a mult történetére és a fejkét és körülöttünk levő falakra és deszkákra hivatkozik, miat a mely épületrészek 1888-ben az orsz. kiállításon alkalmat nyújtottak a Részv. társ. sörgyár előre haladására s a 10 év előtti kiállítás hozta meg e sörgyárnak a kir. udvari szállítói minőséget, melyért üdvözli a sörgyár minden egyes igazgatósági, tisztviselői tagját. Egyuttal pedig poharát emeli a vendéglősök érdemeiben megöszült nosztorára, **Kammer** Ernőre. (Nagy éljenzés.)

Közkívánatra lapunknak szerkesztőjét **Ihász** Györgyöt szólásra kérték fel, ki azonban sajnálattal kinyilatkozta, mivel hogy miután gyengélkedő egészségi állapotba ezt nem engedti, átadja a szót munkatársának: **Kulesár** Bélának, ki mindjárt azon kezd, hogy a szónoklatokból már elég volt és kéri a vendég urakat, hogy a jelen levő hölgyek mulattatására is engedjünk időt, miután még eddig csak felkösztöntök hangzottak el s annál kevesebb részünk volt a jó zenéből, pedig ott a hol a jó ital és szép hölgyek vannak, ott a zenének sem szabad hiányoznia. Nagy éljenzés közepette a katonazenekar egyik kedves hölgy vendégünk kedvenc darabjára rá zendített. — Az idő előrehaladottsága után a jelenlevők csoportosulva a zenekar kíséretével **Mészner** Ferencz kávéházába vonultak honnan a reggeli órákban oszlottak szét.

Midőn „Dreher Antal sörfőző gyára”, a „Király sörfőző gyár” és a „Polgári sörfőző gyár” mélyen tisztelt igazgatóságainak nagybecsű meghívásukért köszönetet mondunk, nem mulaszthatjuk el abbéli sajnálatunkat kijelenteni, hogy szives meghívásunkat eleget nem tettünk. Köszönetet mondunk az „Első magyar részvény sörfőző gyár” igazgatósági és tisztviselői karának: **Natter** Ferencz, **Pucher** József, **Hanser**, **Rajhás** Lajos, **Dózsé** Döme, **Kleckner** Ferencz, **Moirett** Lajos, **Bodendorfer** Géza. **Thull** Valér uraknak, kiknek előzékenységüket, nagybecsű figyelmüket s kiváló vendégszeretettüket élvezni szerencsénk volt. Tisztelettel: **Ihász** György a „Vendéglősök Lapja” szerkesztője. **Kulesár** Béla a „Vendéglősök Lapja” munkatársa.

Október 6.

Mikor az akasztófákat faragták.

(Október 5-ikén 1849.)

— Tóth Kálmántól, —

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Pölsenberg függ majd ezen;
Oly gyanatlan, oly vidám,
Olyan deli, olyan ép,
S holnap ezen fojtja meg
A nyomoru sópredek.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Holnap **Török** függ ezen;
Nagy tudomány . . . mostan is
Oly egész éjen át . . .
S holnap erre köti föl
A tudatlan butaság.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Lahner György függ majd ezen;
Maga volt a becsület,
Mely erényit előfdi,
S holnap itt a szemtelen
Beestelenség felkötí.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Holnap **Knéicz** függ ezen;
Tiszta szent volt; harc előtt
Imádkozott mindenütt
S felfeszítik reggel ők,
Kiknek nincsen Istenük.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Nagy Sándor függ majd ezen;
Honszerelmes nagy vitéz,
A hazáért halni kész,
Jaj, hogy itten őli meg
A hazútan gyülevész!

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Leiningen függ majd ezen;
Fejedelmi sarjadék,
Bíszke, nemes, lovagi,
S nyirkos kézzel fojtja meg
Holnap a sehonnai!

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Holnap **Aulich** függ ezen;
Csupa emberszeretet,
Szíve olyan fenndobog,
S virradóan megölik
Embertelen zsarnokok.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Damjanics függ majd ezen;

— Minden lépte diadal,
Babéroknban járt övig,
S a gyávák, kik szagadtak,
Holnap a hőst felkötik.

— Mit faragsz äcs, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Vécsegy függ majd ezen;
Nagyvelök, ki nem típirt
Földresújtott ellenén,
Mostan kézre ő jutott,
S meghal hóhér kötélén!

— Az Ursten verje meg,
Ne boessáson meg nekik,
Kik velem itt e kilencez
Akasztófát öltetik;
S azoknak, kik hajnalon
Itten vesztik életük:
Mindörökkön önékké
Aldva legyen szent nevük!

KÜLÖNFÉLÉK.

A „Vendéglősök Lapja“ hátralékban levő t. előzetőit kérjük, sziveskedjék hátralékaikat és előfizetéseiket postautalványon mielőbb beküldeni, nehogy a lap szétküldésénél akadály történjék. Kérjük t. szaktársainkat, oly ismerőseinknek, kikről feltehető, hogy lapunkat előfizetéseikkel támogatnák, lakezimüket és neveiket hozzánk beküldeni sziveskedjék. Lapunk ára a régi. Negyedévre 1 ft. 50 kr. Félévre 3 ft. — Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VII., Klauzál-utca 2. sz.

— **Halálozások.** *Vierzigmann* György urat, a székesfejérvári „Magyar Király“ szálloda és az ottani vasuti vendéglő hosszas évekig volt tulajdonosát, jelenleg a budapesti „István főherceg“ szálloda buzgó és tevékeny pénztárosát fájdalmas családi vesztés érte, forrón szeretett nejének *Vierzigmann Teréziának* mult hó 20-ikán történt elhunytával. A boldogult tisztas urasszony, ki tevékeny életében 40 évig volt hűséges életpárja férjének, s ki jó és balsorsban egyaránt osztozott a becsületes munkában megöszült férjének örömeiben és bánatában. 73 évig élt. A grászoló férj találjon vigaszt azon részvédben, melyben tisztelőinek és barátainak nagy serege öszintén és igazán osztozik. — *Csóka* Ferencz komáromi vendéglős, életének 75-ik évében hosszas szenvedés után mult hó 19-ikén jobblétre szenderült. Az elhunyt sok éven keresztül buzgó pénztárosa volt a komáromi vendéglősök, kávéosk és pinczerek ipartársulatának. Bánatos özvegyén kívül gyermekei, unokái és nagyszámú rokonsága gyászolja az elhunytat. Temetése szeptember hó 21-ikén nagy részvét mellett ment végbe Komáromban. — *Lakner* Ferencz nyitrai szállodatulajdonos, 1887-ben a végelősök első országos kongresszusának egyik előnéke, hosszas szenvedés után szeptember hó 22-én életének 66-ik, boldog házaságának 29 ik évében jobb hazába költözött. Temetése az általánosan tisztelt és becsült derék polgárnak nagy részvét mellett ment végbe szept. hó 24-én. Béke poraikra!!

— **Vendéglő megnyitása.** Budapesten a Király-utca 17. sz. alatt a Holló-utca sarkán díszesen berendezett vendéglőt nyitott e hónap 1-én *Varju* Károly. Vendéglő üzletét, melyet „Uj bécsi sörház“ hoz czimo-

zett *Bock* Ede régi hírneves szaktársunk vezeti. Bock Ede szakképzettsége elég biztosítottékot nyújt az új üzlet fellendülésének és virágzásának.

— **Üzleti hírek.** *Wawrinzky* József előnyösen ismert főpinczér, Lőcsén a városi szálloda főpinczéri állását nyerte el. — *Friedrich* Antal Budapesten az Andrássy-utí „Japan kávéház“ fizetőpinczéri állását vette át.

— **Ezüst-lakodalom.** *Eble* Lajos régi szaktársunk f. hó 16-án d. u. 4 óraker tartja ezüstmenyegzőjét kedves nevével, szül. *Urbányi* Katalin urasszonnyal a budapesti terézvárosi plébánia-templomban. A negyedszázad óta eltöltött családi élet eme 25 éves jubileumához mi is tiszta szívből gratulálunk, kívánva, hogy az Isten számos éveig tartsa és éltesse tisztelt barátunkat kedves családjával egyetemben. *Eble* barátunk számos ismerősei jól teszik, ha ez alkalommal üdvözlök, őt. Sürgöny-czim: *Eble, Révay-utca* 24. Bpest.

— **A szállósi gőz-sörgyár vendéglője.** Midőn a Löwy testvérek Peceze-Szállósn gőz-sörgyárt állítottak fel, első kérdést az képezett, hogy találma-e alkalmas helyet Nagy-Váradon a pompás sör kimerésére. Találtak, s e célra ki is bérletet *Keeskemény István* vendéglős a *Wöber* szálloda helyiségeit, hol kitűnő ételek mellett a „Nagyvárad-Szállósi Gőzsörgyár“ sörét fogja kiszolgálni a közönségnek.

— **A Kudla testvérek** nagykarolyi vendéglősök október hó elsejével megválnak a régi kaszinó vendéglő bérletétől, s ugyanakkor a polgári kaszinó bérletét foglalják el.

— **Főzöiskolák Londonban.** Londonban 140 főzöiskolát állítottak föl eddig, hol iskolás leányok tanulják a főzés tudományát. Anyuktól a londoni leányok ugyanis nem tanulhatnak főzni, mert ezek maguk sem értenek hozzá. Ezenkívül mosásra és kézimunkára is oktattják a leendő gazdasszonyokat. Mindez pedig új dolog Angliában. Londonban 30,000 leány képezetik ki így, eddig a házi teendőknél, a város költségén. Egy londoni lap ezekről a háztartási tanfolyamokról cikkezve megjegyzi, hogy egy szegény munkás nejére mégis csak fontosabb érteni a ház körüli teendőkhez, mint kívülről tudni a bibliát, patriarchák életkorát.

— **A világ legrégibb szállodája** a ratisborei „Arany kereszt“. V. Károly 1546-ban ott lakott, és ott született 1547-ben *Juan d'Australia*, aki a törökök elleni háborúban annyira kitüntette magát, A vendégek évkönyveiben ott található I. Vilmos német császár neve, ami királyunk és királynénk is ott lakott egy ízben, Miksa mexikói császár pedig az „Arany kereszt“ vendéglőben töltötte nevével a mézesketeket.

— **Somlyói borászati iroda.** A somlyói bor terjesztése és jó hírnevének megvédésére az „S. L.“ felolós szerkesztőjének felügyelete és kezelése alatt *Somlyói Borászati Iroda* nyílt meg e napokban Deveszerben. Felhívjuk ugy a bortermelők, mint a fogyasztók figyelmét ezen hézagot pótló vállalatra s egyben utalunk a lap mai számában megjelent hirdetésre.

— **A szesz mint a kربول ellen-merge.** Amerikában megtörtént, hogy egy asszony whiskyben 30 gramm karbolsavat ivott. — Gyorsan orvost hívtak, de sehol a belső részekben a kربول égési sebeket nem okozott. Kímásták az asszony gyomrát és az operáció után a pácziósnak többé nem

volt semmi baja. Az orvos ebből azt következtette, hogy az alkohol ellenszere a kربولnak és attól fogva karbolvergés esetén mindig az alkoholhoz folyamodott. A kربول által elégetett testrészeket becseselték alkohollal és alkoholba áztatott vattát tett rá és a kربول által okozott égési helyek karakterisztikus fehér színe csakhamar eltűnt. E véletlenül tett fölfedezés által az alkoholnak igen fontos szerep jutott a gyógyászatban, mivel a karbolvergészes nagyon veszedelmes és gyakran ismétlődik.

Válasz Posch Gyula urnak.

Ön e lapok 9-ik számában nekem ront, és a többi között ezt mondja: „A 28-iki vendéglős Kongresszuson Bokross ur a „Vendéglős nyugdíj egylet“ előadója, valjon mit fog mondani? — és aztán a számba adt olaysmit, a mit sem nem mondtam, sem pedig mondani nem fogok, a mennyiben ha a kongresszus ügyrendjét helyesebben elolvasta volna, ott fogja találni, hogy országos vendéglős szövetség és nyugdíj intézményről van szó; — ebből tehát tisztán megérthető, hogy nincs szó a pinczér-egyletek pénzeiről.

Ne pazarolja tehát észbeli tehetségét a nagy gondolat olvasó *Gumbertand* babérai megtépasására, mert én ugy sem fogom azt a kongresszuson elmondani, a mit Ön szereti, sem pedig beszémdtem Önnek előleges cenzurája alá nem bocsátom; hanem ha igaz barátja ügyünknek, barátján oda, és hallgasson meg, azután kritizáljon.

Hogy miért én, nem pedig az Önök jogtanácsosa az előadó az általam beterjesztett nyugdíjintézmény kérdésénél? erre csak annyit felelhetek; — ha tudtam volna, hogy ezen engedélyért Önök kell folyamodom, biztosan megteszem; de miután erre már másoktól vettem a megbízást, sajnálatomra azt nem tehettem.

Végül pedig, hogy én is megcsillogtassam természetudományi ismereteimet, azt kérdem öntől: mióta tud a tojas (nem Dani bátyánk) többet mint a tyúk?

Bokross Károly.

NYILTÉR.)*

Eladó vendéglő.

Budapest legnagyobb forgalmu helyén lóvasuti állomás mellett díszesen berendezett

nagy-életterem és vendéglő-üzlet
mellék helyiségeivel együtt más vállalat miatt
cladó, s 1897. május 1-én átvetető.

Évi bér: 2500 frt. Az üzlet ára 5000 frt.

Bövebbet *Ihász* György közvetítő intézete,
Budapest, Klauzál-utca 2. sz.

Eladó székek, asztalok.

Kerti szék (Thonet-féle) drhja 1 frt.
Nád-szék . . . . . 1 frt. 40 kr.
Asztalok . . . . . 3 frt. 50 kr.
Fényvilágosítást lapunk kiadó-hivatala ad.

Szüretelésre

cladó egy 8 holdas nemesfajú szőlőnek a termése. A termés körül-belül 100—120 hektoliter. Ertekezni lehet a tulajdonossal, *Szele Flóri* urral Jász-Félszaron, vagy e lapok kiadóhivatalában.

* E rovatt alatt közöltekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Szálloda kávéház és vendéglő

tulajdonosok a fővárosban, vidéken felkeretnek az esetben, ha üzleteiket eladni óhajtják, forduljanak bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

szállodai, kávéházi- és vendéglői üzletek adás- és vévesi ügynökséghez
Budapest, VIII. Róck Szilárd-utca 25-ik szám, hol eladó, mint vevő-
feleknek felvilágosítás készséggel adatik.

„MARGIT” GYÓGYFORRÁS, „magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma kiváló hatásúnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csakéylebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérészeknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekin-
télyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétyl, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Dusehek, stb. a legjobb eredmény-
nyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera-** megbetegedés ellen,

borral használva a **levegészségesebb ital!**

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

os. és k. és szorb
k. udv. ásványviz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyszintén kapható minden gyógyszer-tárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben

Alapították 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ

KÉSZÜLEK EK

lég-

vagy szénsavnyomással

szabadalmazott hűtővel

ajánl

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Szervizvattyn, sörpöccsopok, minden bor-
betegség elleni cikkek.

Essenciák a rum-, likőr- és ecetkészít-
éshez hideg uton, minden készület nélkül.
Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

Kártschmaroff orosz főregirtó!

Csomagokban:

kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

Kártschmaroff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

Aethericus olajok, essenciák, színek, vegy-
szeti készítmények, pipercikkek,
illatszerek, gazdasági és háztartási
cikkek raktára. — Vidéki megrendo-
lések jutányosan eszközölteinek.

Kártschmaroff orosz főregirtó!

Kártschmaroff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

FIGYELEM!!

FIGYELEM!!

FIGYELEM!!

IHÁSZ GYÖRGY hatóságilag engedélyezett.

1000 FORINT BIZTOSITTÉKKAL ELLÁTOTT

VENDEGLŐSÜK ORSZAGOS KÖZVETÍTŐ INTÉZETE.

Budapest.

VII. Kerület Klauzál-utca 2. sz.

Szállodák, vendéglők, kávéházak stb. adás-vételét a legpontosabban eszközli.

Ugy a fővárosban, mint a vidéken levő eladó üzletek nagyszámban előjegyezve vannak.

Venni szándékozók levélbeli megkereséseire gyorsan és pontosan válaszolunk.

Tisztelettel

Budapest.

VII. Kerület Klauzál-utca 2. sz.

Eble Lajos, főüzletvezető.

FIGYELEM!!

FIGYELEM!!

FIGYELEM!!

Saját nagy királyi
fővámbírói
kirendeltség
a házában.

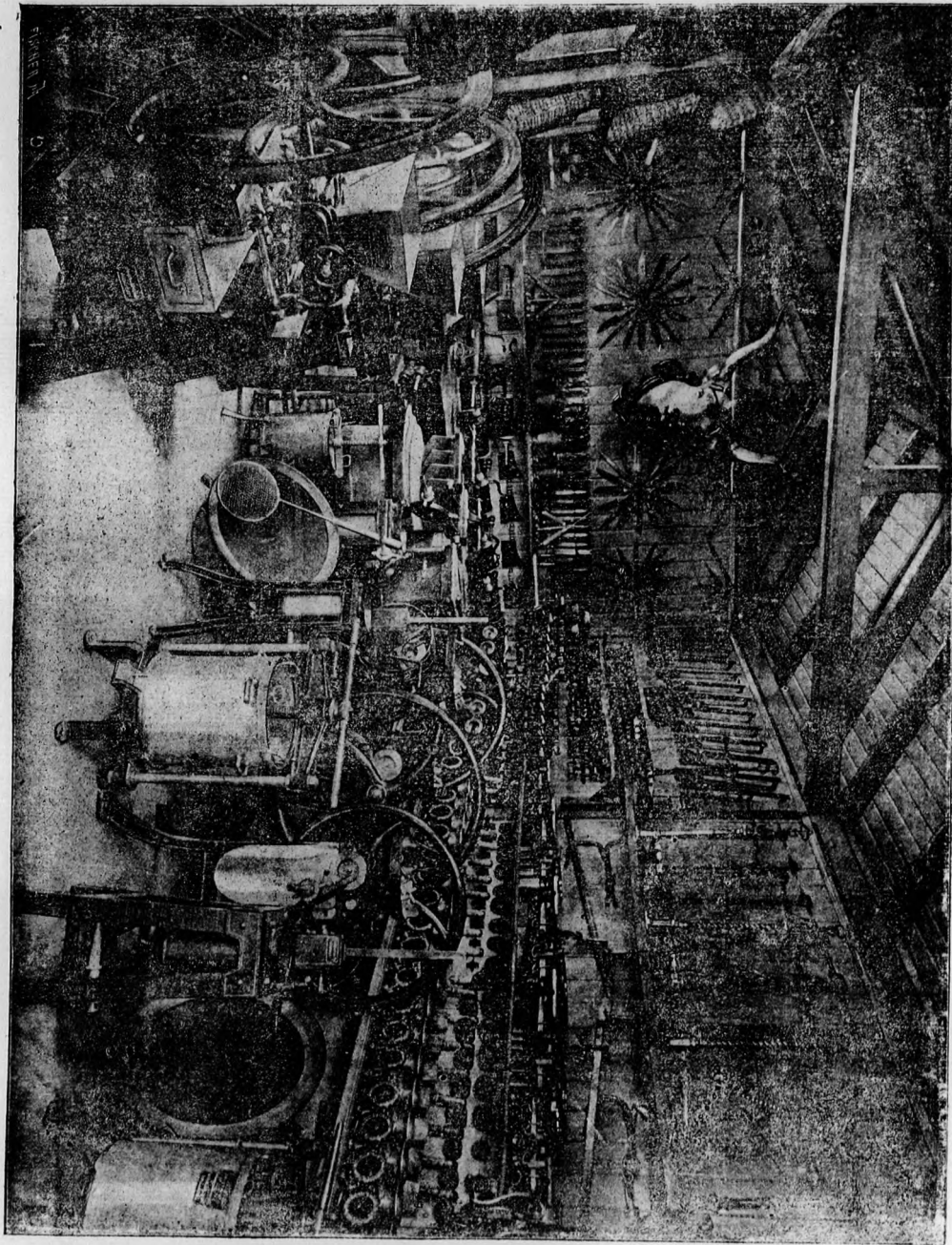
KIENAST & BÄUERLEIN

Bélnagykereskedők, Budapest, IX. ker., Szvetenay-utca 19. sz.

Szaküzlet marha-, juh- és sertésbéltek előállítására és szállítására.

Táviratok czíme:
Kienast Budapest
Telefon 53—56. sz.

Allandó nagy raktár mindennemű gépek, szerzőmök és készülékekből, mészárosok, hentesek és szalámi gyárak részére.

Magyarországban és a keleten 200-nál több saját tisztító telep.

A szálloda- és vendéglőtulajdonos uraknak különösen ajánlunk: husaprító gépeket, vágóképeket, bárdokat, hasítóbárdokat, mindenféle angol- és francia késeket.

Konservó ½ kgr. tojáslyuk mintadozókban; 4 kgr. tisztasulya postaládákban; 25, 50 és 100 kilogrammos ládákbán.
Fűszerek a legolcsóbb napi árban.

„Alkotmány” könyvnyomdán nyomása, Budapest VIII., Mária-utca 11.

Bérbeadó vendéglő

CSIZI JODBROM-FÜRDŐBEN

Feltételek megtudhatók, vagy ajánlatok elfogadtnak a fürdőigazgatóságnál CSIZ-ben.

Eladó vagy bérbeadó szálloda.

Egyik nagyobb vidéki városban levő szállodai vendéglői üzlet eladó, vagy bérebe adandó. Az üzlet áll: 1 étterem, 1 játéktér, 1 olvasó terem, (henna a polgári olvasókör), 2 szoba (vendéglős lakása) 1 konyha, 1 éles kamra, 1 pincze, 5 vendégszoba, 1 mosó konyha, 1 eseléd-szoba, istálló, nagy éléskamra, kocsis szin, sertés ólak, gazdasági udvar. — Egy igen szépen berendezett kávéház, 1 tekeasztallal, fekete márvány asztalokkal, lamperic az összes helyiségekben. Nyári helyiség: diszes nagy kert, 2 tetőzött tekepályával, nyári szinkör, czukrászda, nyári söntés, jégverem, artézi-kút; közvetlen a bírósági palota mellett. *Evi forgalom: 18000 frt.* — *Evi házbér: 3500 frt.* Egy negyed évi házbér óvadékul teendő le.

Az üzlet teljes berendezéssel adatik el, vagy adatik bérebe. — Eladási ár 36000 frt. előnyös fizetési feltételek mellett. — Bővebbet **IHÁSZ GYÖRGY** közvetítő intézete ad. Budapest VII., Klauzál-utca 2.

Szálloda bérbeadás.

Budapest közelében egy kis szálloda, mely áll 6 vendég-szoba, diszes táncsterem, étterem, kávéház, gyönyörű kerthelyiséggel, teraszszal, az összes berendezéssel családi körülmények miatt azonnal eladó. — Házbér 1370 frt.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Valódi Carisbadi 6 személyes átkészítetek 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosok és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg árukban állandó nagy raktár a legolcsóbb **gyári áron**.

Lámpa árak a legszebb kivitelben, háztartási cikkek mennyasszonyi kellengyék és

→ **diszmu árak nagy raktára.** ←

Pálinka mérőknek tartályüvegek és államilag hitelesített üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng Sándor Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

Vidéki megrendelések pontosan és lelki ismeretesen lesznek naponta szétküldve **Szabott árak.**

Üveg készletek gyári áron 1 frttől 10 frtig.

Valódi Carisb. 6 sz. kár. kész. legszebb k. 3. — 4 frt.

Val. Carisb. 6 sz. porcz. üvegek kész. 3. 30 — 5 frt.

Óriási hasznot hoz

a vendéglő- és kávéház-tulajdonos uraknak az ujonnan feltalált **zenélő automaták**, melyek 1 kr bedobása által a vendégeknek élvezetes zenét nyújtanak, a tulajdonosnak pedig tetemes hasznot hoznak. Az ilyen zenélő automatákat felállítottam a fővárosban és a vidéken is számos helyen s mindenhol előnyösnek bizonyultak.

Felhívom tehát a vendéglős és kávéos urak becses figyelmét ezen automatákra, melyekről képes árjegyzéket ingyen küldök.

Tisztelettel

Varju Károly

műhangszerész,

BUDAPEST,

VIII., Kerepesi-ut 47.

Zenélő művek és más hangszerek szakszerűen javíttatnak.

HIRDETMÉNY.

A *M.-Szigeti polgári olvasókör* tulajdonát képező Asztalos Sándor-utca 15. szám alatti *körhelyiség* mely áll: 1 nagy terem, 7 szoba, 1 konyha, 2 pincze-szoba, 1 pincze-konyha, 1 hideg pinczéből és egy kettős tekepályából, 1896. évi november 1-től, 3 egymásután következő évre egy *vendéglős részére haszonbérbe* adatik a következő feltételek mellett.

A vendéglős kötelezettségei:

1. Az elősorolt helyiségek fűtése és villany-világítás fizetése, a körhelyiségek tisztántartása és kiszolgálás.

A vendéglős jogai:

1. Italmérés gyakorlása tagok és nem tagok részére.
2. Szabad lakás mely áll: 1 szoba, 1 konyha és a fent említett pincze-helyiségekből.

3. Kártya, kugli és teke-asztal jövedelem élvezete
Felhívom az ennélfogva ajánlattevők, miszerint a felsorolt jogok elnyerésére vonatkozó *zárt ajánlataikat*, melyben az ajánlati összeg szám és szóval olvashatóan kiírva legyen f. évi október 1-ig alólított elnöknel azon *kijelentés mellett* adják be, hogy a bérletre vonatkozó egyéb feltételek ismeretesekek, megjegyzetetik hogy a legelőnyösebb ajánlatot tevő 200 frt biztosíték letételére lesz kötelezve.

A bérleti egyéb feltételek *Kölhy Lajos* körpénztárnoknál megtekinthetők.

M.-Sziget, 1896. szeptember 1.

Kádós István,
egyleti elnök.

Vendéglősök és kávések figyelmébe.

Kammermayer Gábor

kárpitos és diszítő

Budapest VIII., Róck Szilárd-utca 21. sz.
Lakás: IX., József-körút 31/b.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Megrendelések egymint javítások legolcsóbban, gyorsan és pontosan elkészíttetnek.

Az adonyi uradalom tejgazdasá-
gainak tejtermelése

1897. évi január 1-től kezdve

eladó.

A venni szándékozók felhívhatnak, hogy vázlatos ajánlataikat „tejgazdasági felügyelőség” czim alatt szeptember 10-ig **Duna-Adonyba** (Fejér m.) poste restante küldjék be.

Schreiber J. és unokaöcscsei

legujabb gyártmánya

Budapest, IV., Régi posta-utca 10. szám.

Bécs, IX., Lichtensteinstrasse 22 24.

PRÁGA, HEUWEGPLATZ Nr. 27. neu.

Ujjonnan berendezett teljes és gazdag választéku raktár mindennemű üvegárukban

vendéglők, kávéházak és magánhasználat részére.

Kaphatók ugy saját raktárainkban, mint minden előkelőbb üvegkereskedésekben helyben és vidéken.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A HANGSZERKIÁLLÍTÁSON

mindennap d. u 4—7 óráig

MARGIT és GIZELLA

leányaim saját készítésű czimbalmáimon keltesben hangversenyeknek beletépi-dij nélkül. Ajánlom dusan felzerelt hangszer-raktármat: **hegedű, fuvola, harmonika, automaták** zenével, **zongora, czimbalmok** s egyéb hangszerekben. **Czimbalom iskola 3.50, czimbalmozók folyóirata** egy évfolyam 4.80. Elfogadok minden e szakmába vágó javításokat. Képes árjegyzéket ingyen küldök. Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,
József főherceg 0. os. és kir. fensége udvari szállítója.
Budapest, Koroosi-ut 48. és Erzsébet-körút szám.

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lőkben általánosan elterjedt és finom kiállítás
kedvezm. étkező-jegyfüzetek
utánozhatlanok, számozva, czimnyomattal, füzetenkint 5 krajczárért szállít mindennemű számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye
Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)
Minták, árjegyzék, költiségetek ingyen és bérmentve.

LANÁTOR JÁNOS

cipész-mester

BUDAPESTEN.

VIII. ker., József-körút 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávések, főpinczerek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbeliket készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményű

uri-, női- és gyermek-czipó raktárát

a legolcsóbb árak mellett

Mérték szerinti megrendelések a legbiztonságosabb és leggyorsabban eszközöztetnek.

Palaeozoott EGRU-, ASZTALI- és PECSÉNYE borok.
Magyar és francia pezsgő,
cognac, likőr, rum és theakülönlegességek.
József-körút 5. szám.